

Prop. 61 L

(2013–2014)

Proposisjon til Stortinget (forslag til lovvedtak)

Endringer i lov om planlegging og byggesaksbehandling kapittel 14 (bestemmelsene om konsekvensutredninger for tiltak og planer etter annen lovgivning)

*Tilråding fra Klima- og miljødepartementet 4. april 2014,
godkjent i statsråd samme dag.
(Regjeringen Solberg)*

1 Hovedinnholdet i proposisjonen

Klima- og miljødepartementet fremmer forslag til endring i § 14-2 i plan- og bygningsloven.

Forslaget innebærer at de nærmere behandlingsreglene for tiltak og planer som omfattes av bestemmelsene om konsekvensutredninger, fastsettes av Kongen i forskrift. Formålet med endringen er å åpne opp for at det i forskrift kan gis bestemmelser som innebærer en mer tilpasset og effektiv saksbehandling enn hva gjeldende ordlyd i § 14-2 gir rom for.

Forslaget til endringer i kapittel 14 i plan- og bygningsloven fremmes av Klima- og miljødepartementet i medhold av kongelig resolusjon av 19. desember 2013 om endringene i ansvarsforholdet mellom departementene der ansvaret for kapittel 14 i plan- og bygningsloven ble lagt til departementet.

2 Bakgrunn for forslaget

I henhold til gjeldende § 14-2 er det krav til utarbeidelse og høring av melding med forslag til utredningsprogram for alle saker som omfattes av

krav til konsekvensutredning. Det vil si at det er samme prosedyreregler som gjelder for de store tiltakene som alltid skal konsekvensutredes som for de mange mindre tiltakene som skal vurderes nærmere og konsekvensutredes, dersom de kan få vesentlige virkninger for miljø eller samfunn.

Opplistingen av tiltak som alltid skal konsekvensutredes og hvilke tiltak som skal vurderes nærmere, er gitt i henholdsvis vedlegg I og vedlegg II til forskrift om konsekvensutredninger etter plan- og bygningsloven av 26.06.2009. Forskriften vedlegg I og vedlegg II er gitt i samsvar med tilsvarende lister i Parlaments- og Rådsdirektiv 2011/92/EU om vurdering av visse private og offentlige prosjekters virkninger for miljøet.

I henhold til ordlyden i gjeldende § 14-2 forutsettes det også at spørsmålet om et vedlegg II-tiltak kan få vesentlige virkninger for miljø eller samfunn må avklares tidlig og før det kan søkes om tillatelse.

I de særlovene som regulerer sektortiltakene på vedlegg II-listen er det ikke krav til en tidlig varsling av oppstart av søknadsprosessen. Dette betyr at vurderingen av om et vedlegg II-tiltak kan få vesentlige virkninger for miljø eller samfunn forutsettes å skje som en egen prosess i forkant av

den ordinære saksbehandling av tiltaket. Dette vurderes som uhensiktsmessig, og den foreslåtte endringen i § 14-2 «*Melding med forslag til utredningsprogram kan unnlates for nærmere bestemte tiltak eller planer*» åpner opp for at det i forskrift kan gis regler som sikrer en mer fleksibel og effektiv behandling av de mange mindre tiltakene som omfattes av forskriftens vedlegg II.

Endringen er ikke ment å innebære at det skal stilles lavere krav til kunnskapsgrunnlaget for de vedlegg II-tiltakene som blir vurdert å kunne få vesentlige virkninger for miljø eller samfunn. Dette i tråd med ovennevnte direktiv.

3 Høringsuttalelser

Forslaget til endringer i kapittel 14 var til bred alminnelig høring høsten 2013 med tre måneders frist for uttalelser, jf. Miljøverndepartementets brev av 09.09.2013. Høringsforslaget omfattet også flere andre forslag til endringer i plandelen av plan- og bygningsloven (femårsregelen for detaljreguleringer basert på private planforslag, bestemmelsene om planprogram, tidsfrister og forslag til rettelser og klargjøring av lovteksten).

Det kom inn 84 uttalelser til høringsforslaget, hvorav 11 instanser uttalte seg eksplisitt til den foreslalte endring i § 14-2. Forslaget til endring av bestemmelsen ble av høringsinstansene vurdert som et forenklingstiltak og fikk bred tilslutning.

Det ble fra enkelte instanser, blant annet Justisdepartementet, påpekt at bestemmelsen slik den var formulert innebærer en skjønnsmessig adgang til å gjøre unntak fra krav til melding uten at det presiseres hvem som treffer avgjørelsen, eller i hvilken form. Disse kommentarene er søkt ivaretatt i forslaget som fremmes.

4 Departementets forslag

Som nytt første ledd i § 14-2 foreslås: «Kongen kan ved forskrift fastsette hvilke tiltak og planer som

omfattes av krav til melding med forslag til utredningsprogram».

For å sikre samsvar mellom den nye bestemmelsen og gjeldende første ledd foreslås det tatt inn følgende presisering: «For tiltak og planer som omfattes av *krav til melding*, skal det tidligst mulig under forberedelsen av tiltaket eller planen utarbeides melding med forslag til program for utredningsarbeidet.»

For å klargjøre hvilke krav som gjelder for tiltak som ikke vil være omfattet av krav til melding, foreslås det ett nytt tredje ledd: «For tiltak og planer med vesentlige virkninger for miljø eller samfunn som ikke omfattes av krav til melding, skal virkning av tiltaket utredes som en del av søknadsbehandlingen».

Det gjøres også en tilpasning i siste ledd ettersom det ikke lengre vil bli fastsatt et utredningsprogram for alle tiltak som skal konsekvensutredes.

5 Økonomiske og administrative konsekvenser

Som påpekt av enkelte høringsinstanser, er det først ved fastsettelse av ny forskrift at den økonomiske og administrative gevinsten ved lovendringen kan konkretiseres. Som det framgikk ved høringen, er siktepunktet å åpne opp for en mer tilpasset og forenklet behandling av de mange mindre tiltakene som omfattes av dagens regelverk om konsekvensutredninger. Forenklingen innebærer at det ikke lenger vil være krav til en forutgående prosess med avklaring av om et vedlegg II-tiltak har vesentlige virkninger for miljø eller samfunn og at det ikke lenger vil være krav til utarbeidelse og høring av melding med forslag til utredningsprogram for vedlegg II-tiltak som kan få vesentlige virkninger for miljø eller samfunn.

Klima- og miljødepartementet

t i l r å r :

At Deres Majestet godkjener og skriver under et fremlagt forslag til proposisjon til Stortinget om endringer i lov om planlegging og byggesaksbehandling kapittel 14 (bestemmelsene om konsekvensutredninger for tiltak og planer etter annen lovgivning).

Vi HARALD, Norges Konge,

s t a d f e s t e r :

Stortinget blir bedt om å gjøre vedtak til lov om endringer i lov om planlegging og byggesaksbehandling kapittel 14 (bestemmelsene om konsekvensutredninger for tiltak og planer etter annen lovgivning).

Forslag

til lov om endringer i lov om planlegging og byggesaksbehandling kapittel 14 (bestemmelsene om konsekvensutredninger for tiltak og planer etter annen lovgivning)

I

I lov av 27. juni 2008 nr. 71 om planlegging og byggesaksbehandling (plan- og bygningsloven):

§ 14-2 skal lyde:

§ 14-2. *Utarbeidning og behandling av utredningsprogram og konsekvensutredning*

Kongen kan ved forskrift gi regler om hvilke tiltak og planer som omfattes av krav til melding med forslag til utredningsprogram.

For tiltak og planer som omfattes av *krav til melding*, skal det tidligst mulig under forberedelsen av tiltaket eller planen utarbeides melding med forslag til program for utredningsarbeidet.

Forslaget skal gjøre rede for tiltaket, behovet for utredninger og opplegg for medvirkning. Melding med forslag til program skal sendes på høring og legges ut til offentlig ettersyn før programmet fastsettes.

For tiltak og planer med vesentlige virkninger for miljø eller samfunn *som ikke omfattes av krav til melding*, skal virkning av tiltaket utredes som en del av søknadsbehandlingen.

Søknad med konsekvensutredning sendes på høring og legges ut til offentlig ettersyn.

II

Loven gjelder fra det tidspunktet Kongen fastsetter.